

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.] veret 25 t fra Kabelfabrikkerne. Selve Fordelingen foretages som nævnt paa Grundlag af en speciel Aftale mellem Valutacentralen og Kabelfabrikkerne. Det er en Selvfølge, at der ikke af Valutacentralen ved Tilrettelæggelsen af dette Spørgsmaal er gjort Forskel paa de forskellige Elektricitetsværker.

Hermed tror jeg i det væsentlige at have fremsat de Bemærkninger, hvortil de indtil nu faldne Udtalelser kunde give mig Anledning.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har Ordet for en kort Bemærkning.

Christmas Møller: Det Stridsspørgsmaal, der har været mellem den højtærede Udenrigsminister og mig og andre ærede Medlemmer angaaende Medlemsskabet af Folkenes Forbund, militære og økonomiske Sanktioner, skyldes, at den højtærede Udenrigsminister har hævdet det Synspunkt, at der i Virkeligheden ingen Ændring er sket. Jeg vil i den Anledning gerne her i en kort Bemærkning — man kan jo faa nok at sige om andre Ting til sin Tid, naar man faar Ordet igen — fremhæve, at da den høje Rigsdag i Rigsdagssamlingen 1935—36 behandlede „Forslag til Lov angaaende Iværksættelse af Foranstaltninger i Henhold til Folkeforbundspagtens Artikel 16, Stk. 1“ — det var Spørgsmaalet om Sanktioners Iværksættelse i Anledning af den italiensk-æbessinske Krig, det drejede sig om —, udtalte den højtærede Udenrigsminister Sp. 66 i Folketingstidende — jeg beder om Tilfaldelse til et Par korte Citater —:

„Et saadant Tilfælde er nu indtruffet, Folkeforbundspagtens Artikel 16, Stk. 1, bestemmer, at naar en Stat griber til Krig i Strid med Pagtens Regler, skal alle Stater, der er Medlemmer af Folkeforbundet, ufortøvet afbryde de finansielle, kommercielle, økonomiske og visse personelle Forbindelser med vedkommende Stat. Hver Stat skønner selv over, om Krig i Strid med Pagtens Regler foreligger. Men naar dette er givet, indtræder Forpligtelsen uden videre.“

Og senere:

„Ærede Medlemmer vil i Bemærkningerne til Forslaget finde Indholdet af disse Direktiver. Det fastslaas i disse, at hver Stat selv skønner over, hvorvidt Angreb i Strid med Pagten foreligger, men man forudsætter, at dette Skøn udøves paa rimelig Maade.“

Den højtærede Udenrigsminister sagde i Aar, Sp. 874—75, følgende:

„men hver Stat skønner selvstændigt over, hvorvidt der foreligger saadanne Handlinger, at Forpligtelsen træder i Kraft. Dernæst maa det anses for nødvendigt, at hver Stat udøver et Skøn over, hvorvidt og i hvilket Omfang den kan deltage i saadanne Sanktioner under Hensyn til de praktiske Muligheder, til de politiske Følger og til den Deltagelse, der kan ventes fra andre Stater.“

Dette er en fuldkommen Ændring fra for to Aar siden, da man oven i Købet vilde have en generel Bemyndigelse til i Henhold til Folkeforbundspagtens Artikel 16, Stk. 1, at kunne iværksætte Sanktioner, og til nu, hvor man siger, at Stillingen er den, at man meget nøje skal overveje, om ens Interesser, og hvad det ellers kan være, bevirker, at man overhovedet skal gøre noget.

Det er det, der — som jeg for mit Vedkommende og det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel og det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft for deres Vedkommende har været inde paa — giver en helt anden Stilling for Danmark folkeforbundsmæssigt set. Jeg bebrejder ikke Ministeren og Regeringen, at de indtager den Holdning. Jeg mener, at dette Synspunkt maaske kan være rigtigt. Og jeg bebrejder heller ikke Ministeren, at man dermed løser sig fra Folkeforbundet. Men det, jeg bebrejder Udenrigsministeren og Regeringen, er, at de ikke erkender Stillingen, som den er, nemlig en helt ændret Situation for Landet udenrigspolitisk set.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen har Ordet for en kort Bemærkning.

Edvard Sørensen: Idet jeg forbeholder mig senere under en eller anden Form at vende tilbage til Sagen, ønsker jeg straks at gøre et Par Bemærkninger til Undervisningsministeren om Godkendelsen af Bogen „Danmark for Folket“ som Grundbog for Undervisningen i Emnet „Socialismens Udvikling i Stats- og Kommunestyre“.

Undervisningsministeren forsøgte at give det Udseende af, at jeg havde rettet mit Angreb paa Lærerne. Ministeren vil, naar han læser Fortrykket, vide, at dette ikke er rigtigt. Den Mand, der sidder paa Anklagebænken, er Undervisningsministeren — og der skal han nok blive siddende.

Saa siger Undervisningsministeren, at det, der drøftedes i denne Skole, var de politiske Partiers Historie. Det er bevidst urigtigt. Det Emne, der er opgivet, er: